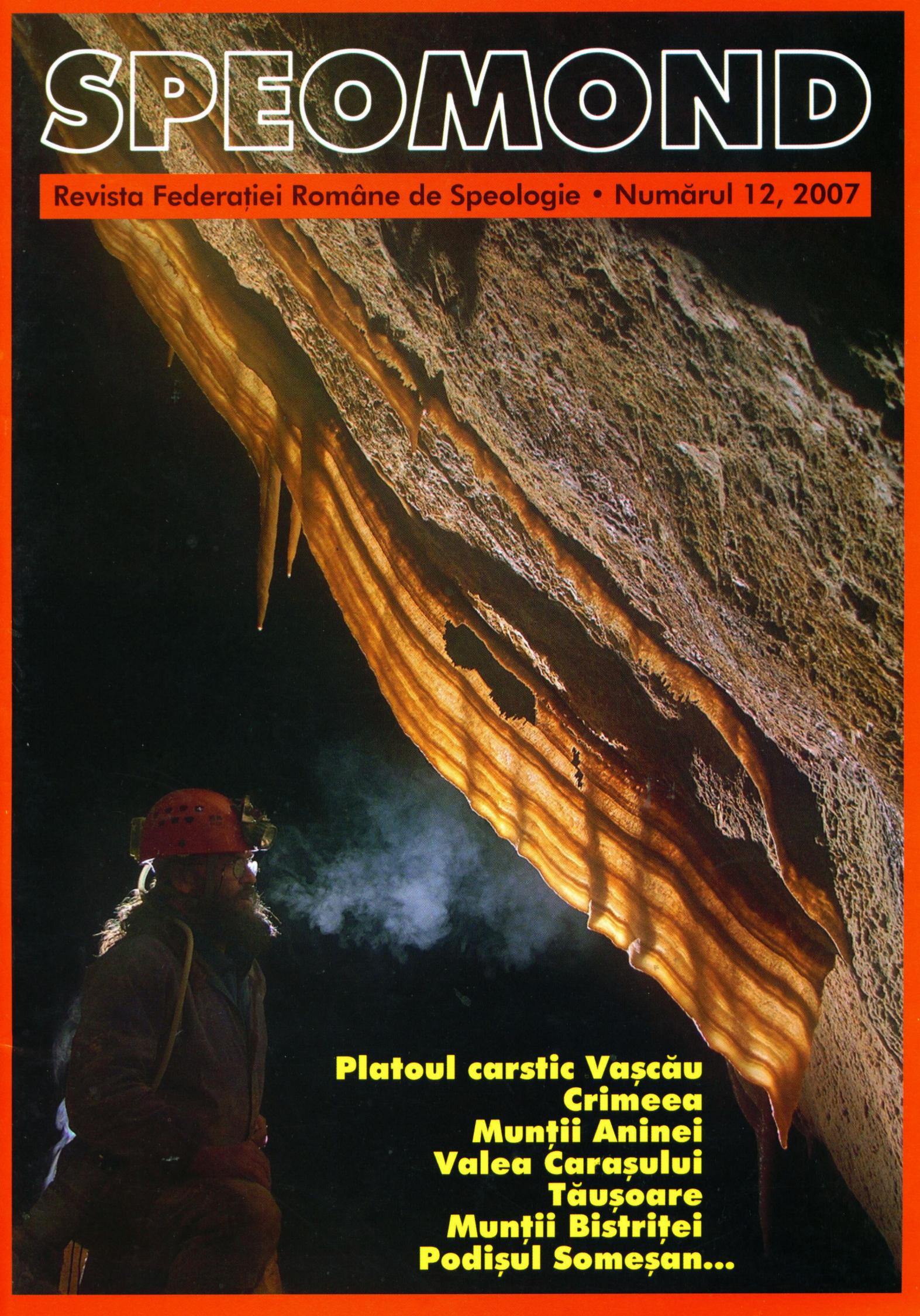

SPEOMOND

Revista Federatiei Române de Speologie • Numărul 12, 2007

**Platoul carstic Vaşcău
Crimeea
Munţii Aninei
Valea Caraşului
Tăușoare
Munţii Bistriţei
Podişul Someşan...**

Fondată în 1994 cu avizul Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, sub patronajul Academiei Române prin Institutul de Speologie „Emil Racoviță”, afiliată la Uniunea Internațională de Speologie (UIS), Afiliată la Federatia de Speologie a Uniunii Europene (FSUE). Fondatoare a Coaliției Natura 2000 în România. Sentință civilă 17/PJ/95, CUI 7345236, 2511.1-899.1/ROL, deschis la BCR Sucursala Unirea, București, 251100013909484 Banca Transilvania Cluj.

Membri fondatori:

- Comisia Română de Speologie Sportivă (CRSS)
- Societatea Ardeleană de Speologie (SAS)
- Societatea Română de Speologie și Carstologie (SRSC)
- Societatea Speologică Bănățeană (SSB)
- Grupul de Explorări Subacvatice și Speologie (GESS)

Strutura FRS:

- Biroul federal:
Președinte – Viorel Traian LASCU
Vicepreședinte – Costache ROMAN
Secretar general – Călin VODĂ
Secretar – Ioana Cristina CIUAMAȘU
Director tehnic – Tudor MARIN
Trezorier – Evanția ROMAN
- Departamente:
• Relații Internaționale – Costache ROMAN, Alexandra OPRIȘAN
Publicații stătine – Ioana MELEG
• Cadastru – Cristian GORAN
• Audio-Vizual – Bogdan PETRESCU, Radu DUMITRU
Website – Diana POPA
• Marketing – Răzvan MARCHIS
• Speomond – Andrei POSMOȘANU, Paul DAMM
- Comisii specializate:
• Explorări și Expediții – Tiberiu TULUCAN
• Educație-Știință – Paul DAMM
• Protecție – Mihai GLIGAN
• Salvaspeo, Corpul Român Salvaspeo CORSA – Ionuț LAȚCU
• Școala Română de Speologie, Asociația Română de Educație Speologică ARES – Tudor MARIN, Călin VODĂ
• Canioane, Asociația Română de Canioning – Felix PAPIU
• Cenzori – Elisabeta FRĂȚILĂ, Emil CHIRILĂ
• Președinte de onoare – Marian BLEAHU

Adrese de contact:

Sediul central, persoană contact Tudor MARIN
Casa Academiei, Institutul de Speologie Emil Racoviță
Calea 13 Septembrie nr. 13, sect. 5, 050711 BUCUREȘTI
Tel: +40 21 3188106 int. 2729, fax: +40 21 3188132
E-mail: bucaresti@hotmail.com; frspeo@gmail.com
www.frspeo.ro

Sediul regional Cluj, responsabil Călin VODĂ
Calea Dorobanților 38, 400117 CLUJ NAPOCA
Tel/fax: +40 264 593254
E-mail: cluj@frspeo.ro

Centrul pentru ARII Protejate și Dezvoltare Durabilă Oradea, responsabil Paul IACOBĂŞ
P-ja 1 Decembrie 4-6, 410068 ORADEA
Tel/fax: +40 259 472434; +40 359 410556
E-mail: paul@apusenixperience.ro

Sediul regional Reșița, responsabil Bogdan BĂDESCU
Str. Sportului, bl. 5, Sc. 3, ap. 3, 320110 REȘIȚA
Tel/fax: +40 255 210914
E-mail: aser_ro@hotmail.com

Editare Speomond, responsabil Andrei POSMOȘANU
Str. Lugojului 25, 410482 ORADEA
Tel: +40 259 431069; +40 359 410557
Fax: +40 259 431069
E-mail: speleomat@rdsor.ro

Sumar

2	Dezastru ecologic în Peștera Câmpenească	Mihai BESESEK, Valentin RADU
3	Peștera din Valea Ponoare	Mihai BESESEK
6	Din nou la „peșterală”	Lucian BUSU
14	Avenul de sub Culmea Neagră	M. BURDAN, R. FILIP, F. MASEC, P.-S. MURVAY
21	Locuire umană în peșterile din Valea Carașului	Mihaela VASILE
24	Remember Tăușoare	Felix PAPIU
28	Utilizarea fluoresceinei	Iancu ORĂȘEANU
30	Peșteri din Dealurile Maramureșului	Timur V. CHIȘ, Traian MINGHIRAS
32	Fenomene carstice în partea de SV a Munților Bistriței	Károly MORÉH
35	Oligochete acvatice subterane	SPELUNCA
37	Sistemul carstic – aspecte teoretice	Szabolcs FARKAS
40	Avenele platoului carstic Vârtoapele	Károly MORÉH
43	In memoriam Técsy Péter	Palkó Pál SZILÁGYI
44	Știri externe	
46	Știri interne	
48	Speomedia	

ISSN 1844 - 0819

Revista SPEOMOND este editată și tipărită cu suportul financiar al S.C. Speleomat S.R.L.
Responsabilitatea asupra conținutului materialelor publicate revine în exclusivitate autorilor.

Revistă editată de Federatia Română de Speologie

Coperta 1: Peștera Humpleu, foto Gigi FRĂȚILĂ

Secretari de redacție: Paul DAMM, Andrei POSMOȘANU

Tehnoredactare: Andrei POSMOȘANU

Tiparul executat la Pentaprint, str. Moldovei 9, Biharia, jud. Bihor, 2008

Peșteri din Dealurile Maramureșului

Timur V. CHIȘ, Traian MINGHIRAŞ • „Montana” Baia Mare

Grota lui Dobos din Dl. Camnea

Grota lui Dobos din Dealul Camnea aparține de localitatea Lunca la Tisa, comuna Bocicoiu Mare. Localnicii din Lunca la Tisa numesc acest deal, dealul Tog iar cei din Rona de Jos dealul Camnea.

Accesul la peșteră se face din Lunca la Tisa sau din Rona de Jos pe Valea Lalu. Coordonatele GPS ale peșterii sunt $47^{\circ} 55' 47,7''$ și $24^{\circ} 04' 03,9''$.

Numele de Grota lui Dobos provine de la renumitul haiduc Dobos, pe numele adevărat Olexa Dobosciuc cunoscut în satele ucrainene din nordul Moldovei și Maramureș. Nicolae Iorga scria „Pe la 1742 tulbura liniștea munților faimosul haiduc Olexa Dobosciuc, care se refugia în Moldova și a cărui extrădare fusese cerută lui Constantin Vodă Mavrocordat de staroste polon Kriwokowshi. Acest Dobos, vătaf de tâlhari, se mistuise la Răstoace, și atunci staroste de Cernăuți primi ordin să silească pe răstoceni să descopere ascunzisul haiducului”.

Ceea ce face renumită această grotă, este faptul că la intrare se află o inscripție în limba slavonă veche ce nu a fost tradusă până la această oră, peștera

servind probabil drept adăpost în alte vremuri.

Grota din dealul Camnea este o peșteră mică, tectonică, dezvoltată în gresii. Este formată dintr-o singură galerie descendantă care are orientarea aproximativ N-S. Intrarea are înălțimea de 0,5 m și lățimea de 1 m. Intrarea face posibil accesul în galeria descendantă și depășind un bolovan situat în podea, se pătrunde în galeria cu înălțimea generală de 0,5 m. Pe dreapta se află o intersecție de diaclaze în care există mici și foarte greu penetrabile spații printre bolovani. După bolovan, galeria își urmează cursul descendant pe o lungime de 4 m, până la cota de -2,5 m care reprezintă și denivelarea maximă negativă a peșterii.

În tavan se observă diaclaze impenetrabile, la fel ca și în porțiunea finală. Corelând acestea cu poziționarea și dezvoltarea peșterii pe o direcție paralelă cu direcția versantului, sugeram că peștera este una de tracțiune gravitațională. Dezvoltarea este de 5,5 m iar denivelarea de -2,5 m.

Peștera a fost descoperită de Chiș Vasile Timur în data de 12.03.2006 și cartată de către Minghiraș Traian, Chiș

Vasile Timur, Chiș Bogdan, Sacha Oprisan și Istvan Dumitru, Clubul de Speologie Montana Baia Mare, în 19.03.2006.

Peștera cu Diaclaze din dealul Hurgoi

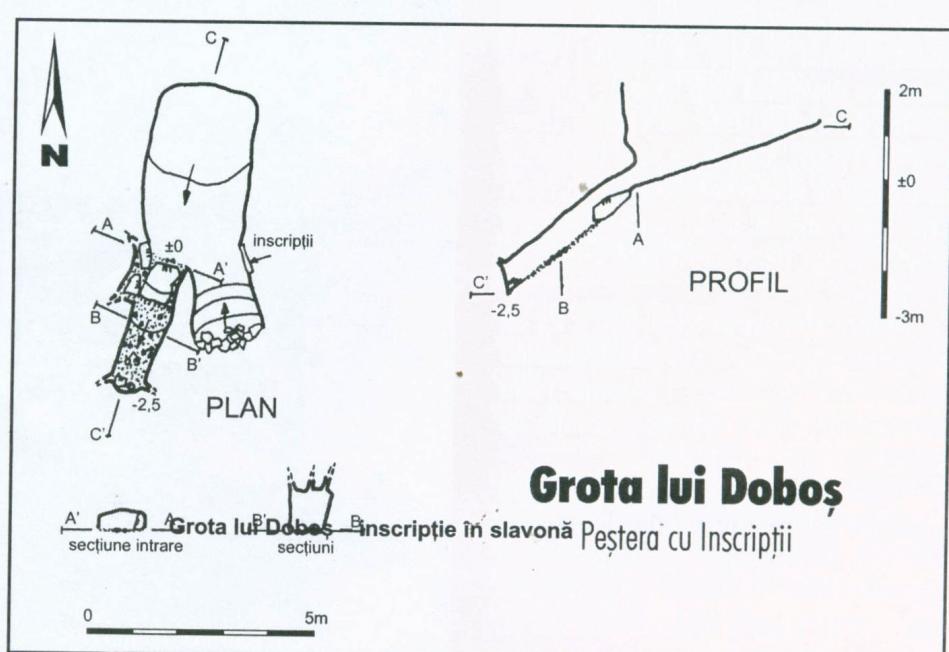
Peștera aparține de localitatea Rona de Sus. Accesul se poate face din loc. Rona de Sus, Rona de Jos, Coștiu sau Valea Stejarului. Din vârful Hurgoi Est se coboară circa 50 m prin pădure, unde se găsesc niște stânci constituite din tufuri vulcanice, la baza uneia dintre ele aflându-se intrarea în peșteră. Coordonatele GPS ale peșterii sunt $47^{\circ} 53' 08,96''$ și $23^{\circ} 59' 39,895''$, alt. 582m.

Este o peșteră tectonică dezvoltată în tufuri vulcanice de Bârsana, badeniene, și are o direcție generală de dezvoltare E-V. Dispunerea galeriilor este pe două etaje distincte, care comunică între ele prin pasaje verticale și ferestre situate în baza galeriei superioare.

Intrarea este situată în baza unei faleze și are dimensiuni de 1,5 înălțime pe 0,5-0,8 m lățime. Aceasta face posibil accesul în galeria superioară ce se dezvoltă pe o diaclază cu orientare E-V. După o săritoare de -1 m, se pătrunde

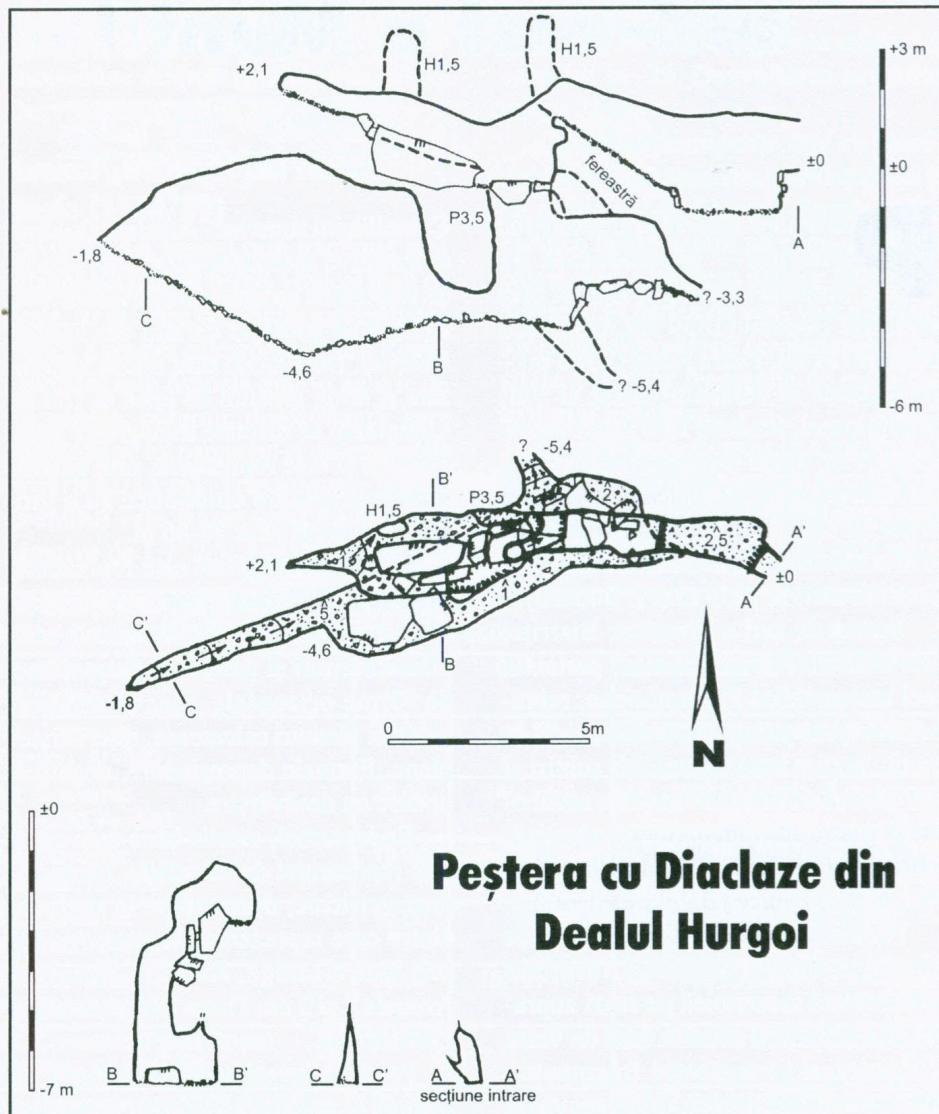

Intrare în Grota lui Dobos

într-un sector de galerie orizontal, a căruia podea, după 3 m are un parcurs ascendent. În acest loc, la 7 m de la intrare înspre sud se întâlnește o scurtă galerie care are în capătul ei un horn de 1,5 m, care se închide. După o săritoare de -2 m se pătrunde într-un sector de galerie cu orientarea E-V. După un scurt sector orizontal galeria devine ascendentă și, după un plan inclinat de 5,5 m se închide în fund de sac la cota +2,1 m ceea ce reprezintă și denivelarea maximă pozitivă a peșterii. Înălțimea se reduce de asemenea de la 2 m, în baza săritorii de 2 m la 0,5 m în capăt. Pe parcursul acestei galerii se află un horn penetrabil doar pe 1,5 m.

Ceea ce delimitizează și fac posibilă dezvoltarea peșterii pe două etaje, sunt de fapt prăbușirile masive, bolovanii și platformele de încaziuni prezente pe diaclaze. Astfel, în galeria de la baza săritorii de 2 m se observă ferestre și goluri situate în podea și printre bolovani, ferestre și goluri, care fac posibil accesul într-un nivel de baza inferior. Accesul în galeria inferioară se face printr-un puț de 3,5 m. În podeaua sălii sunt câteva goluri impenetrabile formate pe intersecții de diaclaze, unul din ele situat la cota de -5,4 m ce reprezintă denivelarea maximă negativă. Înspite vest după aproximativ 6 m de galerie ușor descentantă, lățimea maximă de 2,5 m se reduce la 0,8 m în locul cu cota de -4,6 m. Din acest loc continuă ascendent o galerie până la cota de -1,8 m unde este un alt terminus al peșterii. Peștera are dezvoltarea de 40,7 m și denivelarea de 7,5 m (-5,4 ; +2,1 m).

Peștera cu Diaclaze din Dealul Hurgoi

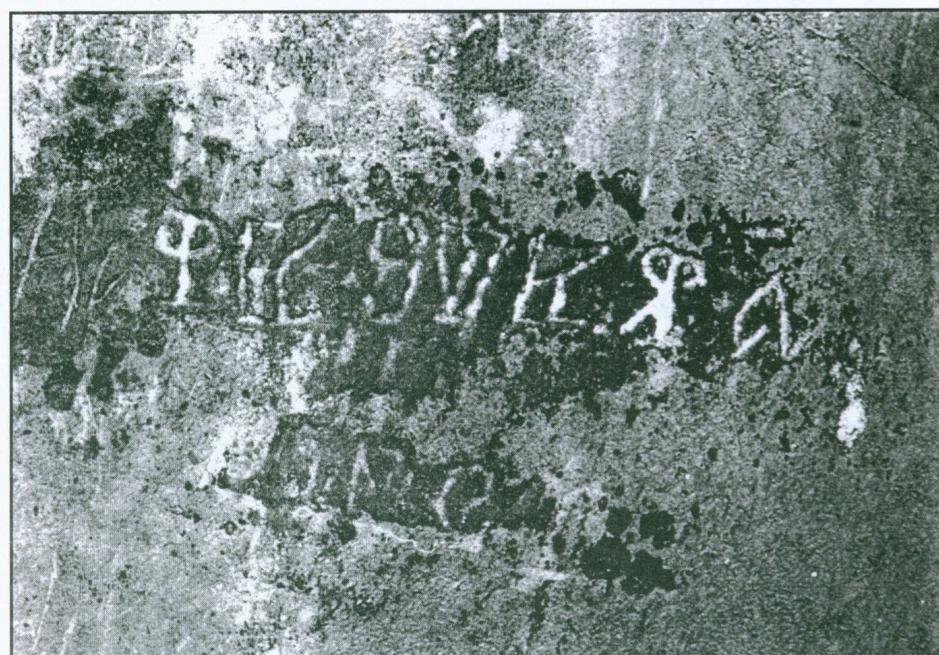
Deși este o peșteră modestă prin dimensiuni, peștera este interesantă prin faptul că este o peșteră tectonică dezvoltată în tufuri vulcanice, o rocă în care prezența peșterilor este mai rar întâlnită.

Peștera a fost descoperită de Chiș Vasile Timur în 08.01.2006 și cartată de către: Minghiraș Traian și Chiș Vasile Timur, Clubul de Speologie Montana Baia Mare, în 09.04.2006. ■

Timur V Chiș

Intrare în Peștera cu Diaclaze

Grota lui Doboş – inscripție în slavonă